

Onderwerp: communicatie tussen ouder en kind bevorderen aan de hand van het kaartenspel

Goede communicatie binnen het gezin is essentieel om kinderen te helpen hun emoties en die van anderen te begrijpen. Het leert ze ook om na te denken voordat ze spreken. Als we hier geen rekening mee houden, kunnen kinderen problemen krijgen met hun communicatieve vaardigheden, wat een negatieve invloed heeft op de manier waarop ze met anderen omgaan. Communicatie kan helpen bij het oplossen van problemen en het voorkomen van conflicten. Het kind voelt zich gehoord en hierdoor kunnen problemen en misverstanden snel worden opgelost en kunnen conflicten voorkomen worden. Als een ouder in staat is om openlijk en eerlijk te praten met zijn kind (zonder oordeel), dan kan hij hem helpen om zich gehoord en begrepen te voelen. Wat uiteindelijk de stress en spanning bij het kind vermindert.

Kinderen leren hun communicatieve vaardigheden binnen het gezin te ontwikkelen. Als ouders geen goed voorbeeld zijn, kunnen hun kinderen op dit vlak ook niet goed presteren. Communicatie binnen het gezin is iets waar we dagelijks aan moeten werken, in dagelijkse gesprekken en tijdens conflicten die zich voordoen. Veel ouders hebben in het gezin van herkomst deze vaardigheid niet meegekregen. **Aan de hand van deze handleiding kan je als organisatie de communicatie tussen ouder en kind stimuleren door de ouders het kaartspel te laten spelen en daarna erover te reflecteren.**

Doelstellingen:

- 1- De ouders tot spreken brengen en motiveren om actief deel te nemen aan het groepsgesprek. (Gespreksdoelstelling)
- 2- De ouders kunnen hun mening verwoorden over hun bedenkingen. (Gespreksdoelstelling)
- 3- Alle ouders krijgen evenveel ruimte en kans om aan het woord te komen. (Gespreksdoelstelling)
- 4- De ouders tonen respect voor elkaars meningen. (Gespreksdoelstelling)
- 5- De ouders kunnen hun eigen mening over communicatie verwoorden. (Opvoedingsdoelstelling)
- 6- De ouders kunnen het belang van communicatie inzien. (Opvoedingsdoelstelling)
- 7- De ouders kunnen het kaartenspel thuis gebruiken en daarover in groep reflecteren. (Opvoedingsdoelstelling)
- 8- Expertise uitwisselen tussen de ouders. (Opvoedingsdoelstelling)
- 9- De ouders worden actief betrokken bij de gesprekken door naar hun meningen te luisteren en in acht te nemen. (Gespreksdoelstelling)

N.B: (G.D) afkorting voor gespreksdoelstelling en (O.D) afkorting voor Opvoedingsdoelstelling.

Kaartspel groepsmethodiek

<p>Vorm:</p> <p><u>Workshops</u></p> <p>Tijdens een workshop gaan deelnemers actief aan de slag.</p> <p>Plan je een workshop op jullie eigen locatie, dan is deze flexibiliteit vaak makkelijker te realiseren.</p> <p>Je bent niet afhankelijk van beschikbaarheid en plant de sessies simpelweg in wanneer het jullie het beste uitkomt.</p>	<p>Aantal workshops: 2</p> <p>Workshop 1: samen met de ouders het thema 'Communicatie met het kind' bespreken. Daarna wordt het kaartenspel meegegeven.</p> <p>Workshop 2: samen met de ouders reflecteren over het kaartenspel en hun bevindingen.</p> <p>De organisatie kan eventueel een extra workshop organiseren als het nodig is.</p>	<p>Benodigheden:</p> <p>Laptop, projector, scherm, stoelen, tafels, bord(stift)</p>
---	---	--

doel nr.	Inhoud	Benodigheden
<p>G.D 1</p> <p>G.D 2</p> <p>G.D 3</p>	<p style="text-align: center;">Workshop 1</p> <p style="text-align: center;">Inleiding:</p> <p>De begeleider stelt zich voor en legt kort uit wat deze bijeenkomst inhoudt. Hij probeert in duidelijke taal deze ouders te waarderen en te bedanken voor hun komst. De begeleider gebruikt hierbij geen moeilijke woorden die voor misverstanden kunnen zorgen. Er wordt ook uitdrukkelijk meegegeven dat tijdens deze bijeenkomst respect en begrip centraal staan. Iedereen heeft het recht om zich in volle vrijheid uit te spreken om zijn mening te uiten.</p> <p style="text-align: center;">Motivatiefase:</p> <p>Hier projecteert de begeleider een foto van een ouder en een kind die in gesprek zijn op het scherm en vraagt:</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid red; padding: 10px; margin-left: 20px;"> <p>Wat zie je op de foto? Welk soort gesprek is het (adviserend, probleembespreking, nieuwsgesprek, luistergesprek...?)</p> </div> </div> <p>De begeleider laat alle deelnemende ouders aan het woord komen. Het is de bedoeling dat iedereen aan bod komt en alle antwoorden worden op een bord geschreven.</p>	<p>Projector, scherm</p> <p>Bord(stift)</p>

Verwerkingsfase 1:

De begeleider bespreekt met de ouders de antwoorden die op het bord genoteerd zijn, en vraagt of een gesprek met je kind aangaan vanzelf gaat. De volgende vragen kunnen ook gebruikt worden om het gesprek richting te geven (projecteren):

- Welk soorten gesprekken vind je moeilijk?
- Spreek je met je kind alleen als er iets te bespreken valt? Ja/nee?
- Maak je tijd om een gesprek aan te gaan met je kind?

De ouders krijgen de nodige ruimte om te spreken. De begeleider bewaakt dat iedereen evenveel tijd krijgt om zijn mening te verwoorden. Als de begeleider ziet dat er weinig interactie is, dan moet hij tussenkomen om wat motivatie in de groep te brengen. Het kan zijn dat veel ouders zich ongemakkelijk zullen voelen waardoor ze weinig in actie gaan komen. Het is de verantwoordelijkheid van de begeleider om die ouders te helpen om die drempel te kunnen overwinnen. De ouders worden ook aangespoord om naar elkaar te luisteren zonder elkaar te onderbreken. De bedoeling is dat de ervaringen van de ouders gerespecteerd worden en geen gevoel van schaamte krijgen. Het is belangrijk dat de begeleider ook de belangrijkste zaken opschrijft die de groep heeft laten vallen.

Herhalingsfase 1 (recapitulatie/synthese)

De begeleider maakt een samenvatting en een conclusie over wat de ouders hebben verteld. Het is belangrijk om te onderstrepen dat communicatie inspanning en inzet vergt, en daarna last hij een pauze in.

Een korte pauze:

G.D 4
O.D 5

Verwerkingsfase 2:

O.D 6

De begeleider somt een aantal voordelen van goede communicatie op. Hij deelt mee dat een goede band met je kind een helend effect heeft op zijn ontwikkeling. Daarom is het belangrijk dat ouders zich bewust worden van het nut ervan. Goede communicatie is van primordiaal belang in de puberteit waarin het kind probeert los te komen van het gezin (tweede separatiefase), en zijn eigen mening krijgt en meer autonomie wil verwerven.

De begeleider stelt het kaartspel voor. De deelnemers krijgen de nodige uitleg over het spel (alle nodige informatie vind je terug bij het spel zelf). Via het spel proberen we de communicatie tussen ouder en kind te stimuleren door bewustwording te vergroten, en de emotionele verbinding te verstevigen. Het kaartenspel bestaat uit 40 kaartjes waarvan de helft voor de ouder bestemd zijn en de rest voor het kind. De ouder en/of het kind kunnen ook extra vragen bedenken als ze dit wensen. Het is belangrijk dat de begeleider de kaartjes uitprint voor alle ouders omdat sommige gezinnen mogelijk geen printer thuis hebben. De ouder neemt het spel mee naar huis en knipt samen met zijn kind de kaartjes uit. De begeleider kiest samen met de ouders een datum uit die voor iedereen haalbaar is. De volgende bijeenkomst heeft een reflectieve rol over het spel en de beleving ervan.

Het is noodzakelijk dat de ouders voldoende tijd krijgen om het spel te spelen. Men zoekt naar een geschikt moment en een geschikte plaats.

OUDER VRAAGT

KIND VRAAGT

Workshop 2

Inleiding:

De begeleider bedankt de ouders voor hun inzet en de goede samenwerking. Hij herhaalt nog eens de grote lijnen van de vorige workshop en de conclusie ervan. Daarna legt hij uit wat de bijeenkomst van vandaag inhoudt.

Bespreking van het kaartenspel:

De begeleider stelt vragen over het kaartspel en hoe de ouders het beleefd hebben.

O.D 7
O.D 8

- Hoeveel tijd heeft het spel in beslag genomen?
- Welke vragen vond je en/of je kind leuk?
- Welke vragen vond je en/ of je kind moeilijk?
- Heb je en/of je kind nieuwe vragen bijgemaakt?
- Wat heeft het spel bij je en/of bij je kind opgewekt? Gevoelens? Ideeën?

De ouders krijgen de mogelijkheid om aan het woord te komen. Het is de bedoeling dat men nieuwe inzichten verwerft door het spel te spelen. Ook door te luisteren naar elkaars ervaringen kan men er baat bij hebben. Het is vooral heel leerrijk om de uitwisseling te faciliteren. De ouders kunnen zich verbonden gaan voelen door naar elkaars ervaringen te luisteren.

G.D 9

De reflectie over het kaartspel is dat de ouders het belang van communicatie inzien, en dat tijd en ruimte maken belangrijke ingrediënten zijn. Een communicatieband creëren met je kind op jonge leeftijd is een beschermende factor in latere fases, zeker wanneer het kind begint te worstelen met zijn puberteit of andere ontwikkelingstaken.

Slotfase:

De begeleider maakt een conclusie/een samenvatting van de bijeenkomst en bedankt de ouders voor hun actieve deelname en inbreng. Daarnaast is het belangrijk om te polsen of een extra workshop wenselijk is waarin extra vragen kunnen gesteld en beantwoord worden.

De organisatie kan eventueel extra bijeenkomsten over andere thema's inplannen (bv. Communicatie met je partner, hoe omgaan met meningsverschillen, balans in het gezin, draagkracht en draaglast...). De begeleider kan vragen aan de ouders om ook zelf voorstellen te formuleren. Tenslotte kan gezocht worden naar geschikte momenten die voor iedereen haalbaar zijn.